

INBJUDAN Lärprojekt

REGIONAL BRYTNINGSTID

Det regionala utvecklingsarbetet är i en brytningstid. Under de kommande åren ska målet om en hållbar regional utveckling realiseras, samtidigt som Sverige lever i pandemikrisens spår och det ekonomiska utrymmet krymper. En ny nationell strategi för den regionala utvecklingspolitiken blir klar under nästa år; 2021 startar också EUs nästa strukturfondsperiod. Det innebär viktiga vägval för de svenska regionerna.

Mot bakgrund av detta vill Reglabs medlemmar starta en fördjupad diskussion om regional utveckling, där lärdomar från historien och andra länder kan integreras med ett framtidsperspektiv. Reglab bjuder in till *Regional brytningstid*, en lärprocess som pågår under 2020-21.

Sista anmälningsdag är 16 oktober 2020.

Bakgrund. Sedan årsskiftet 2019 har Sveriges 21 regioner det regionala utvecklingsansvaret, med ansvar för att samordna aktörer i det regionala utvecklingsarbetet.

Historiskt har regionalpolitiken genomgått flera skiften – från statlig stödpolitik till en mer decentraliserad tillväxtpolitik med fokus på varje regions specifika förutsättningar. I dag, med hållbar utveckling som politikens mål, blir de regionala frågorna allt bredare och tar sikte på ett samhällsutvecklingsperspektiv. Frågor som kultur, folkhälsa, välfärd och krisberedskap blir allt synligare på regionernas agendor.

Den regionala utvecklingspolitiken präglas av flernivåstyre. Den europeiska sammanhållningspolitiken har en stark påverkan på de svenska regionerna, inte minst genom strukturfondernas finansiering av regional utveckling. Regeringens *Nationella strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft* styr både nationella och regionala prioriteringar inom området. På regional nivå styrs arbetet av de *regionala utvecklingsstrategierna, RUS*. Ett av regionens viktigaste uppdrag är att samordna arbetet med RUSen och följa upp genomförandet; liksom den strategiska planeringen i länstransportplan, kulturplan mm.

Under de senaste decennierna har platsens betydelse för utveckling allt mer lyfts fram. Platser har olika förutsättningar för attraktivitet och tillväxt: demografi och skatteunderlag, naturresurser och geografi, institutionella resurser. Genom samverkan mellan olika aktörer kan platsens förutsättningar stärkas, till exempel genom samarbete mellan näringsliv och offentlig sektor, forskning och utveckling, och civilsamhällets engagemang. En stor del av det regionala arbetet sker i samverkan med andra aktörer på platsen, inte minst kommunerna, där rollerna också har förändrats i samband med regionbildningarna.

Komplexiteten i samhällsfrågorna ökar och en enskild aktör kan sällan lösa dagens stora utmaningar. Vi möter klimathot, pandemier och social polarisering, och förändringstakten går allt snabbare. Regionerna har sedan länge kunskapen att leda samverkan och är därmed nyckelaktörer i arbetet med de stora samhällsutmaningarna. I det arbetet behövs systemkunskap och helhetssyn, en öppenhet för nya arbetsmetoder och experiment.

Regionalt kan de närmaste åren innebära en brytningstid. En ny nationell strategi är under utarbetande och blir klar under nästa år; 2021 startar också en ny strukturfondsperiod inom EU. De vägval som görs på europeisk och nationell nivå, kommer att återspeglas i Sveriges regioner.

De senaste åren har det regionala utvecklingsarbetet öppnat sig mot nya områden, som samhällsplanering, landsbygdsfrågor, arbetsmarknad och sociala frågor. Det har startat en diskussion om det regionala utvecklingsansvaret och flernivåsamarbetets organisering: Hur vill vi se det regionala arbetet i framtiden? Är det nuvarande uppdraget optimalt för att lösa framtidens utmaningar?

Mot bakgrund av dessa förändringar vill Reglabs medlemmar starta en fördjupad diskussion om regional utveckling, där lärdomar från historien och andra länder kan integreras med ett framtidsperspektiv.

Därför bjuder Reglab in till läroprojektet *Regional brytningstid* som pågår under 2020-21. Läroprojektet är upplagt som en läroprocess där olika teman belyses i seminarieform, i fördjupande samtal och genom hemuppgifter.

En lärprocess

Regional brytningstid är uppbyggt som en lärprocess runt ett antal teman:

- **Den regionala utvecklingspolitikens nutidshistoria**
- **Det regionala utvecklingsuppdraget i brytningstid**
- **Regionalt ledarskap och samhandling**
- **Samverkan region-kommuner**
- **Regional omställning**
- **Nya arbetssätt**
- **Regional utveckling – framsyn**

Arbetet kommer att involvera svensk och internationell forskning, liksom annan expertis. Ett genomgående perspektiv handlar om att kommunicera regional utveckling till olika målgrupper. Varje tema kommer att belysas genom olika delmoment:

- **Kunskapsunderlag och inspiration.** Varje tema innehåller en seminariedel. Det kan handla om forskarintervjuer, filmade samtal eller föreläsningar.
- **Reflekterande samtal.** Varje tema innehåller en workshopdel där deltagarna tillsammans utforskar och problematiserar viktiga frågor. Så länge pandemin begränsar möjligheterna att resa och träffas, är diskussionerna digitala. När restriktionerna hävs, kommer vi att träffas fysiskt.
- **Hemuppgift.** Varje tema innehåller en eller flera hemuppgifter som knyter temat till arbetet i den egna organisationen.

Innehållet i *Regional brytningstid* är grundläggande för Reglabs medlemmar och kommer att prägla Reglabs arbete under de närmaste åren. Både *Reglabs årskonferens* och *Forskarforum 2021* kommer att knyta an till lärprojektets frågeställningar.

Varför. Det förväntade resultatet av *Regional brytningstid* är:

- Fördjupad förståelse för det regionala utvecklingsuppdraget på system-, organisatorisk och individnivå – historiskt och framgent.
- Ökad kunskap om verktyg och metoder för regionalt utvecklingsarbete, och framtida utvecklingsmöjligheter.
- Ökad kapacitet att hantera de förändringar som möter regional utveckling de närmaste åren.
- Ökad förmåga att kommunicera det regionala utvecklingsuppdraget till olika målgrupper.

Vem. Målgrupp är regionala utvecklare som har en grundläggande förtroenhet med det regionala utvecklingsuppdraget, liksom berörda personer inom myndigheter och andra organisationer.

Det digitala lärandet innebär både nya möjligheter och nya begränsningar, när det gäller deltagande. Därför har *Regional brytningstid* ett annorlunda upplägg än tidigare lärprojekt. I vissa moment är deltagandet begränsat, i andra delmoment kan många delta.

- **Helheten.** Reglabs medlemmar och partner anmäler sitt deltagande i läroprojektet *som organisation*, med *en kontaktperson* som ombeds vara huvudansvarig.
- I **reflekterande samtal/workshopar** är antalet deltagare begränsat till *två personer/organisation*. Vi vill att ni anmäler namn på dessa workshopdeltagare, de förväntas delta under hela läroprocessen.
- I digitala **kunskaps- och inspirationsseminarier** är antalet deltagare obegränsat. Alla som vill kan delta. Deltagarna anmäler sig till varje seminarietillfälle.
- I arbetet med **hemuppgifterna** ansvarar kontaktpersonen för att hålla ihop arbetet i den egna organisationen.
- **Eget arbete.** I *Regional brytningstid* finns möjligheten att skapa en större grupp på hemmaplan som följer läroprojektet. En stor del av materialet kommer att finnas tillgängligt parallellt med de digitala och fysiska träffarna: inspirationsföreläsningar, intervjuer, diskussionsmaterial, redovisningar mm. En fördel kan vara att redan från start skapa en grupp som tillsammans följer läroprojektet.

Deltagarna i läroprojektet förväntas avsätta tid för förberedelser och hemarbete. Uppskattad tidsåtgång för dem som deltar i workshoparbetet är 7 gemensamma dagar, samt 2-4 timmars hemarbete kopplat till varje tillfälle, under det kommande året.

Processledare för *Regional brytningstid* är **Eva Moe**, Reglab, som tillsammans med regionala innehållsledare och deltagarna ansvarar för att lägga upp arbetet. Hela programmet, med datum och tider finns i bilagan PROGRAM Regional brytningstid.

Kostnad. Reglabs läroprojekt finansieras av deltagarna. Kostnaden per Reglab-medlem/partner (inte per deltagare) för att delta i läroprojektet *Regional brytningstid* är 20 000 kr och kommer att faktureras under 2021. Läs mer i bilagan BUDGET Regional brytningstid.

Anmälan. I anmälan till *Regional brytningstid* behöver vi både organisation och namn på de personer som ska delta i workshop/samtal. Anmälan ska innehålla:

- Deltagande *organisation*.
- En *kontaktperson* som ansvarar för hela organisationens deltagande.
- Namn på *två personer som deltar i reflekterande samtal/workshopar*. Personerna förväntas delta under hela läroprocessen.

Hela anmälan görs [här](#) senast fredag den **16 oktober 2020**. Därefter anmäler sig alla deltagare individuellt till varje seminarium och workshop. Anmälningslänk kommer i respektive inbjudan.

Information och dokumentation. All information om *Regional brytningstid* finns på Reglabs [webb](#) där även all dokumentation kommer att samlas. Om du har frågor eller funderingar, kontakta gärna:

- Eva Moe, Reglab (innehållsfrågor): eva.moe@skr.se
- Linnea Lindström, Reglab (anmälan, fakturering mm): linnea.lindstrom@skr.se